



Warszawa, 25-06-2026 r.

RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH

Marcin Wiącek

XI.816.7.2023.JK/MK

Pan

Donald Tusk

Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze,

w związku ze skierowanymi do Rzecznika Praw Obywatelskich wnioskami, od 2023 r. prowadzone jest postępowanie wyjaśniające dotyczące praktycznych skutków rozbieżności interpretacyjnych przepisów ustawy o systemie oświaty¹ oraz ustawy - Prawo oświatowe² w zakresie organizacji nauki języka mniejszości w osobnych szkołach. Analiza przepisów regulujących organizację nauczania języka mniejszości doprowadziła do wniosku, że w celu zapewnienia stabilności funkcjonowania szkół dla mniejszości konieczne jest podjęcie działań systemowych w postaci nowelizacji ustawy - Prawo oświatowe oraz ustawy o systemie oświaty, co było przedmiotem moich wystąpień do Ministra Edukacji, poczynwszy od pisma z dnia 2 września 2024 r.³

¹ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881, ze zm.).

² Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2025 r. poz. 1043, ze zm.).

³ Wystąpienia z dnia 2.09.2024 r., 13.03.2025 r., 28.08.2025 r. (nr sprawy: XI.816.7.2023); dostępne pod adresem: <https://bip.brpo.gov.pl/pl/content/rpo-edukacja-mniejszosci-jezyk-regionalny-men-kolejne> [dostęp 9.06.2026 r.].

Wobec braku merytorycznego ustosunkowania się do opisanych w wystąpieniu zagadnień⁴, w dniu 28 sierpnia 2025 r. Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich – Pan Adam Krzywoń, skierował wystąpienie w tej sprawie do Sekretarza Stanu w Ministerstwie Edukacji – Pani Minister Katarzyny Lubnauer. Pomimo ponagieł kierowanych do Pani Minister Katarzyny Lubnauer⁵ oraz Pani Minister Barbary Nowackiej⁶, do chwili obecnej odpowiedź na przedmiotowe wystąpienie nie została udzielona, wbrew obowiązкови prawnemu współdziałania z Rzecznikiem, m.in. poprzez ustosunkowywanie się do ogólnych ocen, uwag i opinii Rzecznika, wynikającemu z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1264).

Problemy przedstawione we wskazanym wyżej wystąpieniu pozostają aktualne. Obowiązujące przepisy prawne, przewidując możliwość organizacji nauki języka mniejszości oraz języka regionalnego także w osobnych szkołach (art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy o systemie oświaty) oraz możliwość rezygnacji z nauki języka mniejszości (§ 2 pkt 6 rozporządzenia z dnia 18 sierpnia 2017 r.⁷), nie precyzują skutków złożenia oświadczenia o rezygnacji w przypadku uczęszczania do szkoły, w której – zgodnie ze statutem – wszyscy uczniowie i uczennice objęci są obowiązkową nauką tego języka.

Wobec powyższego, zwracam się do Pana Premiera o spowodowanie przeprowadzenia przez resort edukacji analizy uwarunkowań prawnych i podniesionych uwag oraz udzielenie odpowiedzi na wystąpienie Rzecznika Praw Obywatelskich z dnia 28 sierpnia 2025 r. i z dnia 2 września 2024 r. Stanowisko rządu w tej sprawie jest istotne dla oceny stanu realizacji prawa do edukacji mniejszości narodowych i etnicznych.

Z poważaniem

Marcin Wiącek

⁴ Pismo Ministra Edukacji z dnia 14 listopada 2024 r. (ozn.: DK-WIP.072.3.2024).

⁵ Pisma z dnia 28 listopada 2025 r., 19 lutego 2026 r. (nr sprawy: XI.816.7.2023).

⁶ Pismo z dnia 3 kwietnia 2026 r. (nr sprawy: XI.816.7.2023).

⁷ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 2737, ze zm.).

Rzecznik Praw Obywatelskich

/-wydano i podpisano elektronicznie/

Załączniki:

1. Pismo RPO z 2 września 2024 r.
2. Pismo Zastępcy RPO z 28 sierpnia 2025 r.